

Η είσοδος στα Ιεροσόλυμα (Κυριακή των Βαΐων)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Σήμερα γιορτάζουμε την είσοδο του Κυρί-ου στα Ιεροσόλυμα. Βρισκόμαστε στο ξεκίνημα της Μεγάλης Εβδομάδας και συνεπώς η είσοδός Του στα Ιεροσόλυμα είναι η προετοιμασία για τη δική μας είσοδο στη Σταύρωση και την Ανάσταση του Χριστού. Όμως υπάρχει κάτι αλλόκοτο σ' αυτή τη μέρα, όπως υπάρχει και στο Σάββατο του Λαζάρου που προηγείται της ημέρας αυτής. Υπάρχει ασυμφωνία και αναντιστοιχία μεταξύ αυτού που συμβαίνει, κι αυτού που οι μαθητές του Χριστού κι όλοι οι άλλοι νομίζουν πως συμβαίνει. Θα ήθελα σήμερα να υπογραμμίσω αυτή την ασυμφωνία, αφού κάποιες φορές τείνουμε να την παραβλέπουμε.

Χθες, στο ευαγγέλιο του Σαββάτου, ακούσα-με την ιστορία της ανάστασης του φίλου του Ιησού, του Λαζάρου, ο οποίος ήταν νεκρός τεσ-σάρων ημερών. Όμως στο ιδιαίτερα μακροσκε-λές απόσπασμα των σαράντα πέντε στίχων της ευαγγελικής περικοπής, ακούσαμε πολύ περισ-σότερα για τις αδελφές του Λαζάρου, τη Μάρθα και τη Μαρία, παρά για τον ίδιο. Ο Λάζαρος εμφανίζεται ως μια παράξενα παθητική φιγούρα, ενώ η Μάρθα και η αδελφή της η Μαρία εμπλέκονται ενεργά σ' όσα διαδραματίζονται.

Κατ' αρχάς, η Μάρθα εμφανίζεται να κάνει παράπονα στον Ιησού -σχεδόν Του μαλώνει- όταν λέει «Κύριε αν ήσουν εδώ, ο αδελφός μου δεν θα πέθαινε » (Ιωάν .11,21). Είναι σαν να Του υπενθυμίζει, όχι με ιδιαίτερη λεπτότητα, ότι καθυστέρησε δύο μέρες πριν ξεκινήσει να έρθει στον ασθενή φίλο Του. Ο Ιησούς της απαντά: «Ο αδελφός σου θα αναστηθεί» (Ιωάν. 11, 24), κι εκείνη Του αποκρίνεται: «Ξέρω ότι θα αναστηθεί κατά την ανάσταση, την έσχατη ημέρα». Με άλλα λόγια, η Μάρθα ακούει τα λόγια του Ιησού, μα δεν τα καταλαβαίνει.

Ωστόσο, Εκείνος δεν τη διορθώνει, δεν διευκρινίζει πως δεν εννοεί αυτό που η Μάρθα κατάλαβε· δεν διευκρινίζει πως πρόκειται να αναστήσει τον αδελφό της εκείνη κιόλας τη στιγμή. Αντ' αυτού συνεχίζει εισάγοντας απότομα θέμα διαφορετικό, αν και όχι άσχετο: «Εγώ είμαι η ανάσταση και η ζωή. Όποιος πιστεύει σ' εμένα, κι αν ακόμα πεθάνει, θα ζήσει, κι όποιος ζει και πιστεύει σε μένα, δεν θα πεθάνει ποτέ. Το πιστεύεις αυτό;» (Ιωάν. 11, 25-26). Και η Μάρθα, που αποτυγχάνει και πάλι να συλλάβει το νόημα όλων αυτών, απαντά ομολογώντας μια αλήθεια, με μικρότερο όμως βάθος: «Ναι, Κύριε, έχω πιστέψει ότι εσύ είσαι ο Χριστός ο Υιός του Θεού, ο ερχόμενος στον κόσμο» (Ιωάν. 11,27). Ο Ιησούς αφήνει το ζήτημα εκεί και η συζήτηση τελειώνει.

Το θέμα δεν είναι ότι η Μάρθα δεν καταλαβαίνει, αλλά ότι καταλαβαίνει μέρος μόνο όσων ακούει, μέρος μόνο όσων της προσφέρονται. Το ίδιο ισχύει και για τη Μαρία, την αδελφή της, η οποία, όπως ακούμε στο σημερινό Ευαγγέλιο, αλείψε τα πόδια του Ιησού με μύρο πολύτιμο, μύρο που γέμισε το σπίτι με την ευωδία του. Και στην περίπτωση της επίσης, συναντούμε την ίδια αποσπασματικότητα στην αντίληψη των πραγμάτων: γνώριζε άραγε η Μαρία πριν αλείψει τα πόδια του Ιησού, πως το μύρο εκείνο θα ήταν το μοναδικό μύρο του ενταφιασμού Του; Γνώριζε άραγε πηγαίνοντας με τη Μάρθα και τις άλλες μυροφόρες να μυρώσει το Χριστό μετά τη σταύρωσή Του, πως το σώμα Του δεν θα βρισκόταν πια στο μνήμα; Αναμφίβολα, ούτε η Μαρία καταλάβαινε τα λόγια του Ιησού, ακόμα κι όταν Εκείνος έλεγε στον επικριτή της πράξης της Μαρίας: «Άφησέ την για την ημέρα του ενταφιασμού μου το φύλαξε (τούτο το μύρο)» (Ιωάν. 12,7). Ο Χριστός αποκαλύπτει την πραγματική σημασία του γεγονότος, μα οι ακροατές Του δεν την κατανοούν.

Το ίδιο ισχύει και για την είσοδο στα Ιεροσόλυμα. Ο Ιησούς επιλέγει να εισέλθει στην πόλη «καθισμένος πάνω σε γαϊδουράκι» (Ιωάν. 12, 15), μα μόνο μετά την Ανάσταση συνειδητοποιείται από τους μαθητές πως με την πράξη Του αυτή εκπληρώνει τη σχετική προφητεία του Ζαχαρία. Όσο για το ίδιο το πλήθος (μέσα σ' αυτό κι οι μαθητές Του), δεν συνειδητοποίησε ούτε μια στιγμή πως συνόδευε τον Ιησού στο θάνατό Του· αντίθετα πίστευε πως επευφημεί έναν ηγέτη που θα

πετύχαινε την ανασύσταση του επίγειου βασιλείου του Ισραήλ. Κι είχαν δίκιο να περιμένουν από τον Ιησού την εγκαθίδρυση μιας Βασιλείας, μα είχαν άδικο να νομίζουν πως η Βασιλεία Του θα ήταν «του κόσμου τούτου».

Μέσα από τις Ακολουθίες που οδηγούν στη Σταύρωση και την Ανάσταση, προκύπτει μια ασυμφωνία μεταξύ όσων οι άνθρωποι νομίζουν πως συμβαίνουν και όσων πραγματικά συμβαίνουν. Δεν είναι ότι οι μαθητές και οι υπόλοιποι δεν καταλαβαίνουν τίποτα, αλλά ότι απλά δεν αντιλαμβάνονται το πλήρωμα όσων σταδιακά αποκαλύπτονται.

Αυτό το σημείο της ασυμφωνίας είναι σημαντικό διότι δεν είναι κάτι που απλά σχετίζεται με τους μαθητές· δεν είναι κάτι που ολοκληρώθηκε με την Ανάσταση και πλέον δεν υπάρχει ανάγκη να ξανασυμβεί. Είναι κάτι που συμβαίνει στον καθένα μας, κάθε στιγμή. Στον καθένα μας αποκαλύπτονται πράγματα που όμως δεν γίνονται κατανοητά. Μονάχα σε κάποιο μελλοντικό στάδιο θα γίνουν αντιληπτά στις αληθινές τους διαστάσεις. Ο καθένας μας συνεπώς καλείται να δει μέσα από τη Μάρθα, τη Μαρία, τους μαθητές και το πλήθος, τον ίδιο του τον εαυτό, διότι ο καθένας μας αντιλαμβάνεται μονάχα εν μέρει αυτό που ο Θεός προσπαθεί να μας φανερώσει. Λαμβάνουμε μέρος σε μυστήρια των οποίων το αληθινό νόημα, το βάθος του αληθινού τους νοήματος, υπερβαίνει τις αντιληπτικές μας δυνατότητες.

Κάνουμε, όπως η Μαρία, πράγματα των οποίων τη βαθύτερη σημασία αδυνατούμε να κατανοήσουμε. Εκφωνούμε σύμβολα πίστης, ψέλνουμε ύμνους και διαβάζουμε προσευχές που μόνο αποσπασματικά καταλαβαίνουμε -κι αυτό όχι πάντα. Μπορεί, όπως η Μάρθα, να ακούμε τα λόγια του Θεού κι όμως να μην τα συλλαμβάνουμε. Και μπορεί, όπως τα πλήθη εκείνης της πρώτης Κυριακής των Βαΐων, να γιορτάζουμε την έλευση του Χριστού, όμως δεν συνειδητοποιούμε πως ο δρόμος του Χριστού οδηγεί μέσα από το θάνατο στην Ανάσταση. Υπάρχει κάτι μέσα μας που δεν κατανοεί, δεν μπορεί να κατανοήσει. Είναι καταπώς το λέει ο ευαγγελιστής Ιωάννης στον πρόλογο του Ευαγγελίου του: «το φως έλαμψε μέσα στο κόσμο το σκοτάδι, μα το σκοτάδι δεν αποδέχτηκε το φως» (Ιωάν. 1,4). Βρισκόμαστε όλοι, ως ένα βαθμό, μέσα στο σκοτάδι και γι' αυτό δεν κατανοούμε το πλήρωμα της αποκάλυψης του Χριστού.

Μακάρι οι Ακολουθίες της εβδομάδας που έρχεται να φωτίσουν τα μάτια του νου και της καρδιάς μας ώστε να αρχίσει μέσα μας να αυξάνεται η κατανόηση της αλήθειας του Χριστού. Διότι ο φωτισμός τού νου και της καρδιάς μας είναι που μας σώζει και μας εισάγει στη γνώση της αλήθειας· της αλήθειας που είναι πάντοτε ο ίδιος ο Χριστός, η Οδός, η Ανάσταση και η Ζωή.

(Επίσκοπος Σεργκιέβο Βασίλειος Όσμπορν, Φως Χριστού. Στο μονοπάτι της Μ.

Σαρακοστής, εκδ. Εν πλω, σ. 157-163)